

مشکلات حکمرانی و طبیب‌های سه‌گانه اما متعارض وطنی

محمدحسین شیخ‌محمدی

معاون سیاسی حزب ندای ایرانیان

یکم: بهترین توصیف برای وضعیت حال حاضر ایران، وجود «چالش در روش‌های حکمرانی» است. وضعیتی که هم نیاز به اصلاح دارد و هم می‌تواند در صورت عدم اصلاح در آینده با مشکلات زیادی دست‌به‌گریبان شود. می‌توان با همین شبیه‌سازی نسبت جریان‌های مختلف با روش‌های فعلی حکمرانی را به این وضعیت تشریح کرد: گروهی خواهان تشدید حال بیمار و قطع دارو و درمان‌اند (براندازان)، گروهی به رغم علاقه به بیمار ولی اصرار عجیبی به گنمان و لاپوشانی بیماری دارند و ضرورت هرگونه دارو و درمان را انکار می‌کنند (اصولگرایان توحیه‌گر) و گروه سوم هم بیماری را دیده‌اند و هم ضرورت درمان آن را فهمیده‌اند و دغدغه‌ای جز علاج آن ندارند (میانه‌روهای بهبودخواه). نکته حائز اهمیت اینجاست که خروجی فعالیت‌های گروه اول (هوداران تشدید بیماری) و گروه دوم (منکران بیماری)، با وجود نیات متفاوت، نتیجه مشابهی دارد که همانا گونه‌ای «منازعت در روش‌های حکمرانی» است که در آن بیماری در کل بدنه نظم مدنی منتشر می‌شود و کشور را به درون یک سی‌سی‌وی تاریخی می‌کشاند. ترازوی کار انجاست که گروه سوم که دلسوزتر و آگاه‌تر از بقیه این‌ها بیمار است، در منگنه اتهام، سوهطن و طردشدن از سوی برخی مسئولان و پلکاره اجتماعی قرار دارد.

دوم: ناکارآمدی و بحران‌های حل‌نشده در کشور ما بسیار زیاد است. دهه‌هاست که برخی بحران‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی، سیاسی و… در کشور ما حل‌نشده‌رها می‌شوند. ما به جای «حل» بحران‌ها به سمت «جمع»کردن آنها حرکت می‌کنیم و اجریران می‌سازیم. شروع اعتراض‌های سال‌های اخیر در کشور هم ریشه در همین ناراضی‌ها و مطالبات متعدد انباشته‌شده اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست‌محیطی دارد که یک روز به بهانه گران‌شدن بنزین و یک روز به بهانه گشت ارشاد سسر باز می‌کند. ناآرامی‌های ماه‌های اخیر پایان یافت ولی نباید تصور شود که این پایان‌یافتن به معنای ریشه‌کن‌شدن زمینه‌های آن و عدم تکرار آن در آینده است. در صورتی‌که بحران‌های انباشته حل نشوند، بعید نیست که در آینده موجب بروز اعتراض از سمت و زاویه‌ای دیگر شوند. اگر خواهان پایان‌یافتن ریشه‌ای ناآرامی‌ها هستیم، باید ابتدا بحران‌ها را بپذیریم و سپس به سمت حل آنها و ریشه‌کنی عوامل ناراضی‌ها می‌ مردم حرکت کنیم.

سوم: جوان معترض امروز، آینده روشنی از دید اقتصادی و معیشتی پیش‌روی خودش نمی‌بیند. امروز جوانان با مشکلات عدیده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی روبه‌ر هستند، از وضع موجود رضایت مطلوبی ندارند و از آینده‌شان مطمئن نیستند. مشکلات اقتصادی و معیشتی، ناکارآمدی، بی‌عدالتی، تبعیض، تحقیر، فساد، رانت و… آزارش آنها را از میان برده و نتیجه‌اش افزایش خشم، کاهش آستانه تحمل و حضور در اعتراض‌های خیابانی است. نمی‌شود دلیل همه این مسائل را گردن دولت‌های قبلی انداخت. عملکرد دولت سیزدهم تا به امروز تاسیبا با شعارها وعده‌های انتخاباتی‌اش نداشت‌ه و درگیر بی‌برنامگی، سردرگمی و بی‌نظمی در اداره کشور است. کارنامه دولت سیزدهم تا به امروز مثبت و شایان مدافخ نبوده است؛ مذاکرات برجامی به بن‌بست رسیده، وعده‌ها به سرانجام نرسیده‌اند، نشدن‌فصل تورم محقق نشده است و رکود اقتصادی جولان می‌دهد. عدم تحقق وعده‌های انتخاباتی احساس خشم، سرخوردگی، تحقیر، دل‌زدگی و رویگردانی به مردم می‌دهد. در تبلیغات انتخاباتی با بستن و محدود‌سازی فضای مجازی مخالفت می‌شود و می‌گویند فضای مجازی زمینه کسب‌وکار مردم است، ولی پس از پیروزی در انتخابات اقدام به تعطیلی زمینه کسب‌وکار مردم می‌کنند! جمعیتی میلیون‌ن در بستر شبکه اینستاگرام امرار معاش می‌کردند که امروز معیشت آنها به خطر افتاده است. محدود‌سازی دسترسی به اینترنت و فیلترینگ شبکه‌هایی مانند اینستاگرام، مردم را عصبی و خشمگین می‌کند که می‌تواند در بلندمدت ضد امنیت ملی عمل کند. دولت برای اینکه بتواند وعده‌هایش را محقق

زلزله ویرانگر نیست اگر…

ادامه از صفحه اول

زیستگاه ما ایرانیان چندان که به سبب بسیاری ویژگی‌های طبیعی مثل طول روز و گردش فصل‌ها معتدل و مطلوب به حساب می‌آید، به سبب قرارگیری در منطقه‌ای لرزه‌خیز، چراغ‌های زلزله‌های نسبتا شدید را تجربه می‌کند. زلزله مانند تمام پدیده‌های طبیعی دیگر زیان‌بار و ویرانگر نخواهد بود، اگر آدبی به نحو مناسبی، چندان که در مهار و مواجهه با پدیده‌های دیگر تدبیر کرده است، تدبیر کند. هنگام بروز زلزله شدید، زمین‌تکان‌های شدید می‌خورد، ممکن است قسمتی از کوه‌های واقع در منطقه فرو بریزد، برخی نواحی زمین شکافته شود، دریایی اگر در منطقه هست، موج و خروشان شود و اگر محل زیست و سکونت آدمی در این مناطق باشد از وقوع زلزله تأثیر پذیرد. ممکن است ساختمان‌ها ویران شوند، جاده‌ها ویران شوند و هر مصنوع و محصول بشری از بین برود. و این اتفاقات

موجب صدمه به انسان شده، مرگ او را موجب شود. برخی تجربه‌ها

از مردمی که در مناطق زلزله‌خیز در نقاط مختلف جهان زندگی کرده‌اند، نشان می‌دهد با ساخت و ایجاد ساختمان‌ها و امکانات

به شیوه‌ای مناسب می‌توان تا حد زیادی از آثار زیان‌بار زلزله‌های شدید و نسبتا شدید کاست. ساختمان‌ها و شهرها اگر بر اساس اصول علمی بنا شوند، در برابر آنچه به صورت تجربی و آماری زلزله‌های شدید محسوب می‌شوند تا حد بسیار زیادی مقاومت کرده و تلفات انسانی را تا حد زیادی کاهش می‌دهند. ازاین‌رو رعبانگیزی این پدیده را در میان مردمان از بین می‌برند. شهرها و ساخت‌وسازهای اکثر مناطق در کشور ما بر حسب قدمت و سابقه تاریخی به صورت ستنی که کمتر از ویژگی‌ها و اصول علمی جدید برخوردارند، هستند و متأسفانه به دلیل ضعف‌های اقتصادی و اجرایی و با وجود تلاش

برای استفاده از محصولات علمی کشورهای موفق در مواجهه با زلزله، مانند ترجمه و تدوین آیین‌نامه‌های فنی و واردات روش‌های اجرایی، در چند دهه گذشته نیز نتوانسته‌ایم شهرها و ساختمان‌هایی

ساخت‌ویاخت ۱۱- پاک از تهمت- دست محبت بر سبر او بکشید- از حروف یونانی ۱۲- مطلوب- وسیله گرمایشی خانه‌های قدیمی- حیوان بارکش ۱۳- اهل ری- خواستار- شماره متن نوشته که خواننده را به پانوش

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

چندان مقاوم در برابر زلزله‌هایی که تقریبا هر یکی، دو سال یک بار مناطق مختلف کشور را می‌لرزاند و خسارات جانی و مالی سنگین بر جای می‌گذارد، بنا کنیم. اقداماتی که باید برای فاصله‌گرفتن از شرایط امروزی در مناطق مختلف کشور و برخورداری از ساختمان‌ها و شهرهای مقاوم انجام دهیم، به صورت تیتروار و خلاصه شامل موارد زیر است:

- بازبینی و دقت نظر در مقررات ملی ساختمان و ضوابط شهرسازی و تطبیق آن با اصول علمی روز دنیا و ویژگی‌های بومی به صورت مداوم
- تسهیل واردات و تولید فناوری‌های روز دنیا
- نوسازی و بازسازی بناهای فرسوده
- توجه به اصول شهرسازی و ترافیک در طرح و اجرای ساختمان‌ها
- نوسازی تاسیسات شهری و ایجاد سیستم‌های هشدار عمومی
- جلوگیری از شد و افزایش جمعیت مراکز استان‌ها

است. طرح‌هایی مانند طرح «صنات از حقوق کاربران در فضای مجازی» روی اعصاب مردم‌اند و در بلندمدت منجر به خشمی عمومی می‌شوند. باید توجه داشت که بخشی از جامعه ما از جریان‌های سیاسی یعنی اصلاح‌طلبان و اصولگرایان ناامید هستند و از آنها عبور کرده‌اند؛ اما اکثریت جامعه ایران هنوز به اصلاح حکمرانی از طریق غیرخوشونت‌آمیز معتقدند و از اصلاحات به عنوان یک مسیر استقبال می‌کنند؛ یعنی همچنان اصلاحات -نه لزوما اصلاح‌طلبان- را عقلانی‌ترین و کم‌هزینه‌ترین راه برای درمان بحران‌های ملی می‌دانند. حکمیت نباید اجازه دهد جامعه و نسل جوان از راه‌حل‌های اصلاح‌طلبانه ناامید شوند. ناامیدکردن جوانان از اصلاح‌طلبی و بهبودخواهی، تقویت براندازی است.

هفتم: بخش عمده‌ای از مردم ما این روزها خسته، مررد، نگران و منتظر تغییر و اصلاح سیاست‌ها، شیوه‌های حکمرانی و بهبود معیشت و رفاه‌اند. امروز مردم نسبت به کارآمدی برخی مدیران اجرایی در حل بحران‌های کشور بی‌اعتماد شده‌اند. برای همین خیلی سخت به گفته‌های آنها اعتماد می‌کنند. جامعه باید ششانه‌هایی از «تلاش برای اصلاح» را ببیند تا اعتمادش تقویت شود. به محضی که ببیند مسیر به سمت بهبود و اصلاح حکمرانی حرکت می‌کند، همراهی خود را با مسئولان نشان می‌دهد. ما امروز راهی جز «قانون‌گرایی»، «اصلاح سیاست‌ها و شیوه‌های اجرایی» و «اعتماد به نخبگان و مدیران توانمند فارغ از قومیت و اعتقادات سیاسی» نداریم. «پذیرش اصل مشکلات»، «گفت‌وگوی غیرنمایشی با معترضان و به رسمیت شناختن مطالبات قانونی آنها»، «درک نگاه نسل امروز به فرهنگ، سیاست و جامعه»، «فرام‌کردن بستر قانونی اعتراض و بازگشت به مژ قانون اساسی»، «هتنه‌زدایی در روابط خارجی»، «تغییر مدیران ناکارآمد و اصلاح سیاست‌ها برای بهبود معیشت و اقتصاد بحران‌زده»، «توجه به شایسته‌سازی در مدیریت اجرایی کشور» و «برگزاری انتخابات پرشور مجلس با حضور همه جریان‌های سیاسی و مشارکت حداکثری مردم»، اضطرابی‌ترین گام‌ها برای بالارفتن ضریب کارآمدی و بهبود شرایط کشور هستند. پیشبرد اهداف اصلاح‌طلبانه و حرکت در جهت بهبود وضع موجود در انحصار آدم‌ها و افراد خاص نیست. صحبت از اصلاحات را نباید لزوما معادل حضور اصلاح‌طلبان در قدرت بدانیم و زمان را از دست بدهیم؛ باید هر چه سریع‌تر به سمت اصلاح ساختارها، روندها، قوانین و سیاست‌ها برای تأمین خواسته‌ها و انتظارات اکثریت مردم حرکت کنیم. ابراهیم زینسی به عنوان رئیس‌جمهور وقت در ماه‌های باقی‌مانده از دولت می‌تواند مجری بخشی از این اصلاحات باشد. رئیس‌جمهور در آغاز به کار نهمین دوره مجمع تشخیص مصلحت نظام از موافقت رهبر انقلاب برای اصلاح سیاست‌های کلی نظام خبر دادند؛ فرصت خوبی است که سران قوا و مجمع تشخیص مصلحت نظام این مهم را با کمک دانشگاهیان، احزاب و نخبگان جامعه فارغ از گرایش سیاسی آنها پیش ببرند. یزد، هفته‌های گذشته شخصیت‌های اولوگرایی مانند علی لاریجانی، محمدرضا باهنر و عزت‌الله ضرغامی، بر ضرورت اصلاح رویه و انجام برخی تغییرات تأکید کرده‌اند؛ ما باید از این مواضع استقبال و کمک کنیم تا در سطح حرف باقی نمانند. از هرکس دغدغه بهبودخواهانه و اصلاح‌طلبانه دارد باید استقبال کرد؛ چون حل مشکلات مردم و درمان روش‌های اجرایی مهمتر از منافع گروهی و جناحی است.

هشتم: طبق بیانیه رسمی شورای امنیت کشور حدود ۲۰ نفر در حوادث اخیر جان خود را از دست داده‌اند که در میان آنها بر اساس آمار وزیر کشور ۷۰ شهید امنیت حضور دارد. این حجم از خشونت در ناآرامی‌های سال‌های اخیر کم‌سابقه است؛ موضوعی که نیاز به محکومیت و آسیب‌شناسی دارد. مردم معترض باید بپذیرند که خروج اعتراض‌ها از مدار مسالمت‌جویانه، باتلاق گفت‌وگو و اصلاح است. از دل اعتراض‌های خشن هرگز اصلاح‌گری و توسعه خارج نمی‌شود و هزینه‌های بسیاری به مردم و کشور تحمیل می‌شود. مسئولان هم باید بپذیرند که نباید امکان اصلاح مسالمت‌آمیز قانونی در کشور به اندازه‌ای سخت شود که این تصور در مردم شکل بگیرد که مسیر اصلاح و تغییر تنها از دریگی‌های خشن خیابانی می‌گذرد. اگر معترضان و منتقدان بدانند امکان تغییر و اصلاح روند‌ها و سیاست‌ها از راه‌های قانونی و با ابزارهای مسالمت‌آمیز از جمله انتخابات و تجمعات مجوز دار وجود دارد، اکثریت راهبردهای کم‌هزینه را پیش می‌گیرند.

- تمرکززدایی از پایتخت و ایجاد تسهیلات برای توسعه و پیشرفت شهرهای کوچک و روستاها.

اینها مواردی است که به صورت مستقیم در کاهش خسارات و آسیب‌های شهرها و روستاهای کشور از بروز زلزله‌ها نقش دارند؛ ولی به طور کلی مسائلی مانند کاستی‌ها و نواقص در حوزه ساختمان و شهرسازی را باید در مشکلات فرهنگی و نحوه حکمرانی کشور جست‌وجو کرد. کاستی‌ها و مشکلاتی ریشه‌ای که همه از مردم و مسئولان در حل‌وفصل‌نشدن آنها سهیم هستیم؛ عموم مردم در تعامل‌نکردن با یکدیگر و نبود مطالبه‌گری مؤثر از مردم و مسئولان و حکمرانان با نبود سیاست‌گذاری‌های درست در استفاده بهینه از منابع و سرمایه‌های کشور، امید است که با افزایش آگاهی و مطالبه‌گری عمومی، به نحو مناسبی در راستای توسعه و پیشرفت گام برداریم. آنچه رعبانگیز و ویرانگر است، زلزله نیست، بلکه کوتاهی مردم از مطالبه‌گری و ناتوانی مسئولان از حل مشکلات کشور است.

بازتاب

پاسخ سازمان برنامه و بودجه به «شرق»

سازمان برنامه و بودجه در واکنش به گزارش روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۰ «شرق» با عنوان «استراتژی اقتصادی دولت در لایحه ۱۴۰۲ مشخص نیست» جوابیه‌ای ارسال کرده که به شرح زیر است:

گزارشی با عنوان «استراتژی اقتصادی دولت در لایحه ۱۴۰۲ مشخص نیست» مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۰ در آن روزنامه منتشر شده؛ مقتضی است بر اساس ماده ۲۳ قانون مطبوعات و به منظور رفع ابهام و روشن‌شدن افکار عمومی، دستور فرمایید این پاسخ در همان صفحه با همان فونت و اندازه و با تیتُر ذیل در اسرخ وقت در آن روزنامه منتشر شود.

استراتژی ویژه لایحه بودجه درخصوص مصارف اجتناب‌ناپذیر، مالیات‌ستانی و مولدسازی

دولت در سه حوزه اقتصادی پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر، مالیات‌ستانی و فروش اموال و دارایی‌های مازاد دولت، استراتژی اقتصادی ویژه‌ای را در لایحه بودجه طراحی کرده است.

۱- درخصوص مطالب عنوان‌شده پیرامون افزایش بودجه دستگاه‌های اجرائی و ضرورت کنترل مخارج دولت، لازم به ذکر است که مصارف افزایشی اجتناب‌ناپذیر لایحه بودجه سال آتی از جنس حقوق اعم از افزایش‌های ناشی از تغییر ضرایب حقوق برای کارکنان و بازنشستگان (اعم از جبران خدمات پزشکان، پرستاران، کادر درمان، اساتید دانشگاه، قضات، معلمان و نیروهای دفاعی و امنیتی) و با در نظر گرفتن بار مالی ناشی از استخدام‌های جدید دستگاه‌های اجرائی کشور نظیر وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و قوه قضائیه در سال ۱۴۰۲ هم، و همچنین سایر مصارف افزایشی اجتناب‌ناپذیر نظیر پاداش پایان خدمت و پرداخت‌های بیمه‌ای نظیر بیمه تکمیلی درمان اینان‌گران ناشی از استخدام‌های جدید دستگاه‌های اجرائی کشور نظیر وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و قوه قضائیه در سال ۱۴۰۲ هم، و همچنین سایر مصارف افزایشی اجتناب‌ناپذیر نظیر پاداش پایان خدمت و پرداخت‌های بیمه‌ای اضافه می‌گردید؛ درحالی‌که کل افزایش اعتبارات هزینه‌ای اجتماعی و پایه درمان کارکنان و پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر از جنس بدهی اعم از اصل و سود اوراق سررسید سال ۱۴۰۲، با زیرداخت تعهدات بین‌المللی و همچنین انتقال ۱۵۰ هزار میلیارد تومان (هم.ت.) از مصارف قانون هدفمندکردن یارانه‌ها به بودجه عمومی، در مجموع حداقل ۵۵۰ همت، برآورد می‌شود که می‌بایست همه پرداخت‌های یادشده به اعتبارات هزینه‌ای اضافه می‌گردید؛ درحالی‌که کل افزایش اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱، حدود ۲۵۴ همت، می‌باشد که مقایسه ارقام یادشده برای اثبات کنترل مخارج دولت کفایت می‌کند.

۲- درخصوص مطلب ارائه‌شده پیرامون فشار مضاعف ناشی از مالیات‌ستانی در لایحه بودجه، پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی سال ۱۴۰۲ با در نظر گرفتن ارقام تحقق‌یافته ۹ ماهه سال جاری انجام شده و هیچ‌گونه مالیات مضاعفی بر مؤذیان فعلی لحاظ نشده است. رقم پیش‌بینی‌شده صرفا بر اساس ایجاد ظرفیت‌های جدید وصول مالیات، وصول معوقات، تکمیل و بهره‌برداری کامل از سامانه پایانه‌های فروشگاهی، جلوگیری از فرارهای مالیاتی و رشد متناسب مالیات کالاها و خدمات ناشی از افزایش ارزش‌افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی مشمول مالیات بر ارزش افزوده بوده است. همچنین به منظور حمایت از واحدهای تولیدی، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور نرخ مالیات بر درآمد واحدهای مزبور به میزان هفت درصد کاهش داده شده و بر مبنای ۱۸ درصد محاسبه خواهد شد. با لحاظ ارقام پیش‌بینی‌شده، کمکان نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در کشور کمتر از شش درصد است که حتی با لحاظ تفاوت روش محاسباتی مفهوم مالیات در ایران با سایر کشورها (که بدون احتساب عوارض شهرداری‌ها و تأمین اجتماعی و نظایر آن است)، با استانداردهای موجود و ظرفیت‌های بالقوه وصول مالیات در کشور فاصله معنی‌داری دارد.

۳- درخصوص مطالب مطروحه در رابطه با ایرادات فروش اموال و دارایی‌های مازاد دولت، لازم به توضیح است که همواره صاحب‌نظران و منتقدان حوزه‌های مختلف درخصوص انباشت دارایی‌های بلااستفاده دولت و ضرورت استفاده از عواید آنها (اعم از فروش، واگذاری و مولدسازی) اظهارنظرهایی داشته‌اند، با عنایت به اهمیت این موضوع و ضرورت کارآمدسازی و استفاده بهینه از مجموعه دارایی‌های یادشده و با اخذ اجازه از مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، هیئت عالی مولدسازی به ریاست معاون اول محترم رئیس‌جمهور از آذرماه سال جاری با اختیارات و مسئولیت‌های خاص در این زمینه تشکیل شده است و راهبری و مدیریت این حوزه را بر عهده گرفته است؛ لذا منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مازاد متقول و غیرمنتقول دولت به‌عنوان بخشی از منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای منظور شده است که در صورت فروش و بر اساس مصوبه هیئت عالی واگذاری، ۵۰ درصد عواید حاصله، صرف اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه اجرائی مربوطه خواهد شد.

مرکز اطلاع‌رسانی، روابط عمومی و امور بین‌الملل

● سودوگو سخت ۳۴۳۷					
زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه					
قانون‌های حل جدول سودوگو:					
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.					
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.					

● سودوگو ساده ۳۴۳۷					
زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه					
سودوگو					
سودوگو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.					

● حل جدول ۴۴۴۰					
زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه					
سودوگو					
سودوگو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.					

● حل جدول سخت ۳۴۳۷

● حل جدول سخت ۳۴۳۷					
زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه					
قانون‌های حل جدول سودوگو:					
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.					
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.					

● حل جدول ۴۴۴۰

● حل جدول ۴۴۴۰					
زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه					
سودوگو					
سودوگو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.					

● سودوگو سخت ۳۴۳۷

سودوگو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

^[1] سودوگو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد